

BIVSI PREDSEDNIK WILLIAM H. TAFT—MRTEV

PO DOLGOTRAJNEM TRPLJENJU JE BOLNIK V SOBOTO ZVEČER NENADOMA PODLEGEL BOLEZNI

Star je bil dvainsedemdeset let ter je zadnji čas iskal zdravja v Asheville, N. C. — Zdravniki so že pred več tedni izgubili vse upanje. — Ob njegovi smrtni postelji je bila njegova žena. — Njegovi otroci so bili takoj obveščeni o smrti.

WASHINGTON, D. C., 8. marca. — Danes popoldne ob četrtni uri je umrl William Howard Taft, bivši predsednik Združenih držav in načelnik najvišjega zveznega sodišča.

Taft, ki je meseca septembra dopolnil svoje 72.

leto, je bolehal na raznih boleznih. Opešali so mu živci, srce in mehur. Slednjič je nastopilo še apneje žil. Zdravja je šel iskat v Asheville, N. C., odker se je vrnil 4. februarja v Washington. Izza onega časa ni več zapustil bolniške postelje.

Dasi so njegovi zdravniki že pred več tedni izgubili vse upanje, je prišla smrt za vse povsem nepričakovano.

Tafta je zadela možganska kap. Umrl je brez bolečin.

Ob njegovi bolniški postelji se je mudila njegova žena, dva njegova sinova sta pa malo prej odpotovala v Cincinnati, misleč, da se je očetu obrnilo na boljše. Njegove hčere ni bilo doma. Vsi otroci so bili brzojavno obveščeni o očetovi smrti.

Med prvimi, ki sta izrekla vdovi sožalje, sta bila predsednik Hoover in načelnik najvišjega sodišča Hughes.

Pogrebne svečanosti se bodo vršile v torek.

Par ur prej je umrl njegov najboljši prijatelj, član najvišjega sodišča Edward T. Sanford.

Taft je bil rojen 15. septembra 1857 v Cincinnati kot sin državnega pravdnika Alfonsa Tafta. Studiral je pravo na Yale univerzi ter je bil že z 23. letom pomožni državni pravdnik v Hamilton County. Pozneje je vršil najrazličnejše službe. Bil je generalni sodnik zvezni sodnik, guverner na Filipinih, vojni tajnik v Rooseveltovem kabinetu, v starosti 51. let je bil pa izvoljen predsednikom Združenih držav.

Ko je bil star 63 let, je bil imenovan načelnikom najvišjega zveznega sodišča.

Bil je edini Amerikanec, ki je opravil dve najvišji službi v državi: službo predsednika in načelnika najvišjega sodišča.

Leta 1904 je potrpel po Evropi ter je ob oni priliki obiskal papeža Leona XIII., s katerim je konferiral o položaju na Filipinih.

Po smrti Andrewa Carnegia je dobival iz njegove zapuščine 10 tisoč dolarjev letne penzije.

PET POŠKODOVANIH PRI ŽELEZNIŠKI NESREČI

ATENE, Grška, 9. marca. — Pet potnikov je bilo danes resno poškodovanih pri nesreči, ki je zadela neki vlak Orjenj-ekspresne družbe. Dva najhujše ne bosta okrevala. Preobrnili sta se v eksplozivno karto ter neki drugi voz. Nesreča se je pripetila med Stirkafka in Llanoklad.

PRETEČ RAZKOL V PREMOGARSKI ORGANIZACIJI

Danes se prične v Indianapolisu konvencija, in pri tej priliki se bo odločilo, če bo ostal Lewis še nadalje na čelu organizacije.

CHICAGO, Ill., 8. marca. — J. L. Lewis, načelnik United Mine Workers, bo moral prestati težko preizkušnjo, katero so mu pripravili nasprotniki v organizaciji.

Jutri dopoldne se prične v Indianapolisu konvencija premogarske unije, in pri tej priliki se bo odločilo, če bo ostal Lewis še nadalje na čelu organizacije.

Istočasno se bodo sestali delegati iz Illinois, Ohio, Kansas in Pennsylvania na reorganizirani konvenciji v Springfield, Ill.

Tam bodo skušali Lewisovi nasprotniki dokazati, da je ustava organizacije prenehala lansko leto obstajati ter da je izgubil Lewis svojo avtoriteto.

Ako se obe stranki ne bosta pravočasno sporazumeli, bo nastal razkol v organizaciji.

Najhujša opozicija proti Lewisu je v takozvanem Illinoiskem okraju.

CUBANSKI TRGOVEC UBIT

HAVANA, Cuba, 9. marca. — Saturnina Parajon, havanskega trgovca ter lastnika neke sladkorne tovarne v provinci Occidente Pinar del Rio, je ustrelil Jose Miguel Benavente, v prepiru radi denarnih zadev. Senzor Parajon je bil dobro znan v trgovskih krogih ter bil brat predsednika havanske borze.

SIN PRIMO DE RIVERE OBOŽEN

MADRID, Španija, 9. marca. — Barcelonski odvetnik, po imenu Pou, se je danes poslužil pravice vsakega španskega podanika, da vloži tožbo proti kršilec postav. Obtožil je namreč sina prejšnjega ministrskega predsednika Primo de Rivero, ker se je pred par dnevi dvobojeval z nekim častnikom ter s tem kršil postavbe proti dvobojevanju. Miguel se je baje takoj vrnil v Francijo. Tožba je bila vložena v Pamploni, kjer se je završil dvoboj. Če bo Miguel spoznan krivim, se mu obeta daljša zaporna kazen.

BELGIJSKA VLADARJA OBISKALA SICILIJO

SYRACUSE, Sicilija, 9. marca. — Belgijski kralj Albert in kraljica Marija sta dospela danes semkaj na krovu parnika "Esperia". Kralj Albert je porabil več ur z ogledovanjem mesta ter sprejel pozdrave oblasti predno je zpet odpotoval naprej proti Aleksandriji.

FRANCIJA ZAHTEVA VEČ PODMORNIC

Združene države ne bodo podpisale nobene pogodbe, ki se tiče varnostnih garancij v Sredozemskem morju.

LONDON, Anglija, 8. marca. — Danes se je izvedelo iz zanesljivega vira, da ne bodo delegati Združenih držav podpisali nobene pogodbe, ki bi se tikala varnostnih garancij v Sredozemskem morju. Tako pogodbo zahtevata Francija in Italija, vlada Združenih držav je pa mnenja, da se nje taka pogodba v nobenem oziru ne tiče.

Francija zahteva tako varnostno pogodbo v zameno za znižanje svojih mornariških zahtev.

Na mornariški konferenci je izjavil danes francoski zunanji minister Briand, da zahteva Francija za slučaj petletne pogodbe tri ogromne podmorske čolne Surocut tipa; v slučaju, da bi bila sklenjena pogodba za deset let, pa šest takih podmorskih čolnov.

"Surocut" je najmočnejši submarin, kar so jih kdaj zgradili. Opremljen je s štirimi šestpalčnimi topovi, ima 2800 ton ter vozi z naglico 19 vzbojev na uro.

Radij takega submarina je 1100 ur, tako da zamore premeriti brez pristanja pot med francosko obalo in Novo Zelandijo.

Briandova zahteva je bila gladko zavrnjena.

IZBIRA V NAČINU SMRTNE KAZNI

SALT LAKE CITY, Utah, 9. marca. — Belbert Green, star 21 let, mora izbirati med smrtjo potom ustrelitve ter smrtjo z obesjenjem. Green je umoril svojo ženo in svojo očma. Za način smrti se bo moral odločiti, ko ga bodo predstavlili sodniku Prattu v Farmington.

Greena je spoznala porota krivim umora po prvem redu, a ni priporočila nikake milosti. Vsi tisti, ki imajo sodnik Pratt nikake alternative, kot naložiti smrtno obsodbo. Na temelju postav v Utahu bo imel Green pravico izbrati način smrti.

LATINICA V PERZIJ

CARIGRAD, Turcija, 9. marca. — V Perziji bodo najbrž sprejeli latinski alfabet, kot se glasi v poročilih, ki so prišla semkaj iz Teherana. V nekem časniškem članku se ugotavlja, da bo Perzija najbrž sledila vzgledu Turcije, v katerem slučajno bo postala orijentalna kaligrafija, ki je bila slavna v obeh deželah, v bližnji bodočnosti stvar spomina, izgubljena umetnost.

LIBERALCI PROTI MACDONALDU

Danes bo končano premirje med liberalno stranko in delavsko vlado. — Lloyd George bo govoril o brezposelnosti.

LONDON, Anglija, 8. marca. — Vodstvo liberalne stranke je izjavilo, da bo v ponedeljek končano premirje med liberalci in MacDonaldovo vlado, in liberalci bodo odločno napadli delavsko vlado zaradi njene politike glede nezaposlenosti.

Liberalcem se bodo najbrž pridružili tudi konservativci in bodo zahtevali vlado, da ni ničesar dosegla glede odprave nezaposlenosti in odprave splošne depresije v trgovini.

Ako ne bo med liberalci nobenega razkola in če se jim še konservativci pridružijo, bo še tekom tega tedna strmoglavljena MacDonaldova vlada.

V ponedeljek bo govoril v zbornici ministrski predsednik MacDonald o nezaposlenosti.

Strmoglavljenje MacDonaldove vlade bi imelo usodopolne posledice, zlasti za potek razorožitvene konference v Londonu.

KRASEN BISER

LONDON, Anglija, 9. marca. — V posesti neke tvrde v Londonu se nahaja biser, o katerem izjavljajo strokovnjaki, da je najkrasnejši biser na vsem svetu. Dobil so ga ribiči v Perzijskem zalivu.

Strokovnjaki, ki najboljše poznajo bisere, pravijo, da je to največji, absolutno čisti biser, kar so jih kdaj videli. — Je rekel kapitan Amos, tajnik narodne zveze draguljarjev. — Gotovo je, da ni nobenega drugega tako popolnega na vsem svetu. To je naravnost čudež narave. V Angliji je najti bisere, ki so večji, a se ne morejo kosati s tem glede popolnosti.

COSTE SE PRIPRAVLJA NA POLET

PARIZ, Francija, 7. marca. — Kapitan Dieudonne Coste je prišel s pripravami za transatlantski polet. Letel bo po približno isti črti, kot polkovnik Lindbergh, samo v nasprotno smer.

Definitivno sem opustil polet preko Azorov, — je rekel danes, — ker so moje izkušnje tekom lanskega leta pokazale, da se ni moglo ustavljati lahkim vetrovom, ki pa ne ovirajo daljše poti, katero je treba premeriti po severni črti. Kapitan Coste pričakuje, da bo pripravljen za polet do srede meseca maja.

Naročite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

ŠERIF NOČE STRELJATI NA PIKETE

Pravi, da rajše odstopi kot da bi moral na deželni cesti zasledovati štrajkarje in streljati nanje.

ELISABETH, Tenn., 8. marca. — Šerif J. Moreland v Carter County je rekel danes, da bo odstopil, ker ni več s svojo službo zadovoljen. Njegova resignacija bo uveljavljena dne 15. marca.

Izjavil je, da je moral to storiti, ker bi ga sicer poslali na deželno cesto in mu naročili streljati na pikete.

Malo prej je Moreland odpustil pomožnega šerifa Williama Faira, kateremu je bilo poverjeno zastraževanje stavkokazov.

Povod njegovi resignaciji je dala skupina ljudi, ki so ga hoteli prisiliti, da bi postreljal vse stavkarske pikete, kateri povzročajo tekočim baronom zadrege.

CUBANEC UMRL V STAROSTI 145 LET

HAVANA, Cuba, 9. marca. — Dionisio Rojas, ki je umrl danes tukaj, je imel rekord dolgega življenja na Cubi in najbrž tudi po vsem ostalim svetom. Tako kažejo rekordi sanitacijskega departamenta. Senzor Rojas ni bil nikdar pred svojo smrtjo bolan niti za en trenutek.

ITALIJANSKA PRINCESINJA IMA ZOPET OTROKA

TURIN, Italija, 9. marca. — Princenja Jolanda, grofica di Bergeio, ter najstarejša hčerka kralja Viktorja Emanuelea, je danes zopet rodila otroka, v kraljevi palači. Njena mati, kraljica Helena, je bila navzoča. To je že peti otrok Jolande. Imela je že tri hčerke ter enega sina, ki pa je umrl kmalu po rojstvu.

DENARNA NAKAZILA

ZA VAŠE RAVNANJE NAZNANJAMO, DA IZVRŠUJEMO NAKAZILA V DINARJIH IN LIRAH PO SLEDEČEM CENIKU:

v Jugoslavijo		v Italijo	
Din	500	\$	9.35
"	1000	\$	18.50
"	2500	\$	46.00
"	5000	\$	91.00
"	10,000	\$	181.00
Lir	100	\$	5.75
"	200	\$	11.30
"	300	\$	16.80
"	500	\$	27.40
"	1000	\$	54.25

Pristojbina znaša sedaj za izplačila do \$30 — 60c; za \$50 — \$1; za \$100 — \$2; za \$200 — \$4; za \$300 — \$6.

Stranke, ki nam naročajo izplačila v ameriških dolarjih, opozarjamo, da smo vsled sporazuma z našimi zvezami v starem kraju v stanu znižati pristojbino za taka izplačila od 3% na 2%.

Za izplačilo večjih zneskov kot goraj navedeno, bodisi v dinarjih ali dolarjih dovoljumo se boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej z nami sporazumete glede načina nakazila.

Izplačila po pošti so redno izvršena v dveh do treh tednih. NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO 75c.

SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street New York, N. Y.
Telephone: Barclay 0380

Hrvatje se bodo pritožili pri Ligi narodov.

DUNAJ, Avstrija, 8. marca. — Danes sta odpotovala v Ženevo dr. Avgust Kosutić in dr. Krunjević, da v imenu hrvatskega naroda protestirata pri Ligi narodov proti diktaturi, katero je uvedel v Jugoslaviji kralj Alkesander.

Izjavila sta, da je na Hrvatskem popolnoma odpravljena svoboda tiska in pravica zborovanja, da je uničena neodvisnost hrvatskih sodišč in da se ne sme nihče pritoževati nad početji vlade.

Dasi so Hrvatje v mirovnih pogodbah priznani kot poseben narod, je diktatura izgnala hrvatski jezik

iz sol in uradov, zaprla hrvatske vzgojne in kulturne zavode, potvrdila v učnih knjigah zgodovinska dejstva, odstavila izvoljene hrvatske uradnike ter imenovala na njihovo mesto svoje kreature.

Hrvatska odposlanca bosta naprosila Ligo narodov, naj uvede nepristransko preiskavo. Posebno naj preišče diktatorske odločbe, ki so odpravile stare plemenske meje Jugoslavije ter razdelile kraljevino v dve banovini.

Banovinam vladajo bani, ki so odgovorni edino kralju ter imajo neomejeno polnomoč.

ILEANA NOSI SE VEDNO PRSTAN

LUXOR, Egipt, 9. marca. — Parnik "Mayflower", ki ima na krovu romunsko kraljico Marijo ter princesinjo Ileano, je zapustil včeraj Assuan ter odplul proti Wadi Haifa. Izvedelo se je, da nosi princesinjo Ileana še vedno svoj zaročni prstan. V četrtek so iz Bukarešte oficijelno objavili, da je bila razdrta zaroka princesinje z grofom Aleksandrom Hochbergom, mladim nemškim plemenitašem.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President

Louis Benedik, Treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
316 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
In Kanada	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedeljo in praznikov.

Dopisni brsk podpis in osebnosti se ne priobčujajo. Denar naj se blagovno pošilja po Money Order. Pri spzemanju kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejše bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 316 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: Chelsea 3273

MORILCI MRS. WIGGINS

V Charlotte, N. C., je bil kom en prejšnjega tedna zaključen proces proti morilec Mrs. Elle May Wiggins. Omenjena se je vozila v družbi drugih delavcev na neko zborovanje.

Naenkrat se je pojavil na cesti drug avtomobil, in nastala bi nesreča, če bi šofer pravočasno ne ustavil.

V splošni zmedbi je padlo par strelav, in Mrs. Wiggins se je zgrudila smrtno zadeta.

Streljanja je bilo osumljenih in obtoženih pet oseb. Prvi proces proti petim obtožencem se je izjalovil.

Pri drugem procesu je pa proglasila porota obtožence nekrivim. Umor Elle May Wiggins bo ostal torej ne kaznovan.

Vsakdo, ki količkaj pozna razmere po južnih državah, je že vnaprej vedel, da se bo tako zgodilo.

Javni obtožitelj je bil namreč izrazit nasprotnik vseh unijonistov in vseh unij; oficijelni zastopnik države je bil intimen prijatelj podjetnikov, katerim je umija trn v peti.

Obtoženi so bili formani v nemijskih napravah; pri izbiri porote je bil zavrnjen vsak kandidat, o katerem se je le malo domnevalo, da količkaj simpatizira z unijjskim gibanjem.

Nobenega dvoma ni bilo, da se med obtoženimi nahaja morilec, juridično je bilo pa težko dokazati, kateri izmed njih je oddal usodepalni strel, dasi so vsi streljali.

Pa tudi če bi bilo mogoče to dokazati, bi bili obtoženci oproščeni.

Kajti o njihovi nedolžnosti oziroma krivdi so razsojali porotniki, ki so bili prežeti z istimi simpatijami in antipatijami kakor obtoženci.

Nadalje so imeli obtoženci na razpolago sedem izbornih advokatov, katere jim je preskrbela in dobro plačala tekstilna kompanija.

Ako bi bila izrečena v procesu obsodba, bi bilo stališče podjetnikov precej omajano.

Neorganizirani delavei bi prišli do prepričanja, da se v južnih državah včas postavi pravica tudi podjetnikom po robu in bi jih bilo lažje organizirati.

To je bila pa seveda treba preprečiti, in obtoženci so bili oproščeni.

PORAZNA OBSODBA GEN. NOBILA

Poročilo komisije, ki je preskovala katastrofo zrakoplova "Italia" je dal italijanski minister mornarice objaviti v uradnem listu "Rivista Marittima". V poročilu je razdeljeno v tri dele. V prvem je opisana tehnična oprema zrakoplova in naveden so glavni vzroki katastrofe. Ta del poročila je podpisal znan italijanski konstruktor zrakoplovov general Croco. Drugi del poročila govori o vedenju posadke članov po katastrofi, tretji del pa opisuje prizadevanje rešilnih ekspedicij. Poročilo obsega 131 strani in se skljuje večkrat tudi na pričevanje dr. Behouneka.

Preiskovalna komisija je izrekla o generalu Nobilu porazno sodbo. Poročilo v prvi vrsti ugotavlja, da general Nobile ni imel veljavnega dovoljenja voditi zrakoplov na daljši progi, temveč da so mu bili dovoljeni samo poskusni poleti v okolici Rima. Kako je bilo mogoče, da je Nobile kljub temu dobil dovoljenje za polet na severni tečaj, poročilo ne pove. Dalje opisuje poročilo lahkomišelnost, s katero so plet pripravljali, nezadostne priprave in površno razdelitev posadke. Ugotavlja tudi, da vsi strojni delci se ni letal, a fotograf, katerega je vzel Nobile s seboj, se ni bil izdelal nobene fotografije. Katastrofo samo in njene vzroke opisuje poročilo zelo podrobno.

Po izjavah vseh udeležencev je bilo treba tik pred startom odstraniti na zrakoplovu neznamno hibo. General Nobile se je odločil za polet, da bi ne zamudil ugodne prilike, namesto da bi dal skrbno pregledati hujko v zrakoplovu in nadomestiti izgubo plina. Polet nad severni tečaj se je kljub temu dokaj dobro posrečil. Nad tečajem je bil mudil zrakoplov skoro dve uri. Ko je krenil dalje, je stopil h krmlu Trojani in zamenjal Cecionija, ki je bil v službi že 52 ur in je bil popolnoma izčrpan. Novi krmar, ki v vodstvu zrakoplova sploh ni bil izurjen in je najbrž kmalu zadremal, je nenadoma opazil, da zadene z nosom ob ledeno goro. Zato je dal pometati iz njega vse vrtoče peska in zrakoplov se je takoj dvignil okrog 1000 metrov nad oblake. Da bi se zopet spustil tako nizko, da bi ga bilo mogoče obvladati, je bilo treba izpustiti mnogo plina. S tem je pa postal zrakoplov precej težak, kajti zašel je bil v hladnejše zračne plasti.

V kritičnem trenutku je Nobile odredil naj Alessandrini odpre ventile, krmarju je pa zapovedal pogoniti zrakoplov s polno paro naprej, ne da bi se zmenil za močan veter, ki se je upiral v prednji del zrakoplova. Veter je zrakoplov tako premetaval in pregibal, da je ušlo iz njega še več plina. Postajal je vedno težji in zato ga je bilo tudi težje obvladati. Slednjič ni bilo nikogar, ki bi skušal padajoči zrakoplov voditi proti vetru. Komisija ugotavlja, da bi bilo mogoče zmanjšati vsaj hitrost zrakoplova tako, da bi ne bil s tako silo treščil na tla. Pa tudi to se ni zgodilo. Zrakoplov je padel z gondo na led s hitrostjo 100 km na uro. Komisija izrečno ugotavlja, da je zakrivil usodno manevriranje Nobile, katerega zadene poleg tega težka odgovornost za napačno razvrstitev posadke.

Uničujoča je sodba preiskovalne komisije o junaštvu generala Nobile in o njegovem pojmovanju vojaške časti.

Ko je letalec Lundborgh našel Nobileovo skupino v rdečem tabo-rištu in ugotovil, da ne more vzeti vseh udeležencev ekspedicije v svoje letalo, se je Nobile del časa pogajal z njim, končno se je pa obrnil k svojim spremljevalcem, rekoč: "Kaj pravite? Ali naj letim prvi?" Odgovorili so mu, da je on po veljavi in da mora torej vedeti, kaj storiti.

Uradno poročilo pravi, da Nobile sploh ni bil sposoben za vodstvo zrakoplova, da je samo povprečni letalec in da je nezanesljivega značaja.

Zelo podrobno piše preiskovalna komisija smrt švedskega meteorologa Malmgreena, katerega se je bila polotila po strašnih mukah polarna blaznosta. Morda bi bil prenesel vse telesne muke, da ni imel srčne napake. Vedenje njegovih spremljevalcev Marianija in Zappia je bilo v vsakem pogledu korektno. Komisija opisuje njuno usodo po Malmgreenovi smrti in ugotavlja, da Zappiju samo po nalažnji ni bilo treba žrtvovati tudi Marianija, ki je bil že popolno-

ma izčrpan in zato ga je pustil Zappi ležati. Ko je pa spoznal, da se sam ne bo mogel rešiti, se je vrnil po tovariša.

O rešilnih ekspedicijah pravi komisija, da so storile vse, kar je bilo mogoče. Ekspedicija je bila rešena z aktivnim sodelovanjem tujcev. Čudovita solidarnost rešilnih ekspedicij je dosegla višek v uspešni akciji ledolomca "Krasina" in plemeniti žrtvi Roalda Amundse-na.

ŽIVI ZAKOPANI

V rudniku Rive de Gier pri Saint Etienne na Francoskem se je pripetila pretekli mesec nesreča, ki je držala vso deželo štiri dni in nepetosti in razburjenosti. Udri se je strop nekega rova in mahoma je bilo petnajst rudarjev odrezanih od sveta. Prvotno so mislili, da so že vsi pokopani pod težkimi skladi udrtje zemlje in mrtvi, ko je pa prišlo rešilo moštvo na lice mesta, 33 ugotovili, da so ponesrečenci vsi živi, samo zaprti brez luči in brez hrane v neporušenem delu rova, za 10 ali 12 m debele zemeljsko maso. Skozi to maso so lahko slišali njih govorjenje in so se tudi kmalu prepričali, da jim ne preti neposredna nevarnost, kvečjemu, če bi se strop rova udri nad njimi. Cevi, skozi katere so dovajali zrak v ta del rova, so ostale za srečo ne poškodovane in tako tudi ni bilo nevarnosti, da se zadušijo. Med tem, ko so se skušali reševati prikopati do njih, kar je bilo silno težko in opasno delo, so se vedli neprostočujni jetniki zelo hladnokrvno. Svojem, ki so se zbirali dan in noč v grozovitem strahu pred vzhodom v jamo, so pošiljali pomirajoča poročila o svojem stanju in so si dali po ceveh za zrak poslati hrane in luči. V noči na soboto so bili celo tako dobro razpoloženi, da so si naročili karte, s čimer so jim takoj ustreli. Ko so jih v četrti noči vendarle rešili iz strašnega groba, so bili vsi zdravi in so izjavljali, da si niso delali ves čas nobenih skrbi.

STAVA STOLETNIKOV

V okolici Budimpešte bivajo trije bratje Bako, v starosti 108, 103 in 92 let. Najmlajši med njimi rad pije vino in mu pripisuje svojo dolgoletnost. Srednji je strog abstinent in ne prenaša nobenega alkohola. Starejši zopet trdi, da je vno dobro samo kot želečno zdravilo in ga uživa prav zmerno že 95 let. Zdal so sklenili bratje stavo za prihodnje življenje. Vsi se je stali več tisočakov. Najmlajši dobi, če postane 100 let star, in najstarejši, če ukaže 118 let. Srednji brat zopet čaka na 108 let. Vsaki misli da mu bo sreča mila.

10 MILIJONOV ZA DVE ZNAMKI

Nemški državljani Josef Zinnshreim, ki ima blizu Graeca malo posestvo, toži avstrijski erar in zahteva 900.000 zlatih mark ali nad 10 milijonov Din odškodnine. Zadeva je dokaj kuriozna. Lani je hotel Zinnshreim poslati v Nemčijo paket, katerega so pa na pošti za držali in poslali v dvorano za dražbe. V dotično dvorano je bilo čez nekaj dni vloženo in Zinnshreimovega paketa se je nekaj izgubilo.

Mož sedaj trdi, da sta se izgubili dve modri znamki z otoka Mauritia, ki sta največja filatelistična dragocenost. Poleg dveh modrih sta se izgubili baje tudi dve rdeči znamki z istega otoka. Zinnshreim ceni samo prvi dve znamki na 800 tisoč zlatih mark. Zanimivo je, da erar Zinnshreimu ne verjame. Oblasti so se obrnile na filateliste, ki pravijo da je modrih znamk z otoka Mauritia na svetu samo 11 in da so njih lastniki splošno znani.

KURIVO IZ ŽIVALSKÉ MASTI.

Kapitan Riser Larsen, ki vodi odpravo ladje "Nervigia" v antarktične kraje, poroča, da se na ladji delajo poskusi, kako bi se za pogonsko kurivo namesto premoga dala uporabiti mast tulenjev. Ladja ima sicer dovoljno zalogo kuriva, vendar so poskusi velike važnosti za bodoče odprave. Tulenja mast se je v ta namen izvrstno obnesla.

PRIMORSKE NOVICE

Dne 7. septembra lani je oddal delavec Giuseppe Croce iz svojega revolverja pet strelav na skupino funkcionarjev fašističnega sindikata v Trstu, ko so se vračali splo- dno iz urada domov. V skupini je bil tudi posl. Domeneghini in tajnik fašističnih sindikatov Antonio Valentini. Slednji je bil lahko poškodovan na obrazu in na rami, drugim se ni zgodilo nič. Radi tega atentata je prišel Croce pred tržaško prosto.

Croce je bil uslužben v tovarni Splerer & Co., pa je bil odpuščen radi mezdnih sporov, v katerih je postopoval Valentini in kvestura je odredila njegov izgon iz Trsta. Croce je bil pri Domeneghinijevem osebnem tajniku Musiniu, da bi mu izposloval preklic izгона, pa je izvedel, da je to nemogoče. Croce je smatral tajnika Valentinija odgovornega za svoj odpust iz službe in za izgon iz Trsta. Zato je streljal nanj.

Protestniki so upoštevali po branitlju obrazloženo slabomnost obtožence in so izključili premišljene namen umora, nakar je bil Croce osojen na 4 leta in dva meseca zapora. Ogromna množica delovnega ljudstva je prisostvovala razpravi in čakala izida na ulici.

Fašistično glasilo "Il Popolo di Trieste" zahteva, da morata cerkev in država v vseh delih vzhodnih provinc vzgojevati mladino v popolnem saglasju. "Kjer bi ga ne bilo, bi se problem vzgoje ne tikal zgolj duha, marveč tudi plemenitstva, nacije. Na tem terenu ne sme fašistična država odstopiti niti peti. Nekateri duhovniki ne razumejo svoje vzgojne funkcije drugače, kakor da odtujejo mladino od italijanske države. Zato se ne more trpeti vzgoje, poverjene slovenskim duhovnikom, in zato je toliko večja dolžnost države, da vzgaja mladino k nacionalnemu življenju tam, kjer skušajo nekateri in tudi upajo, da bodo s prevlado zavleki obžalovanja vredno protitalijansko dvoumje..."

V Trstu je umrl v visoki starosti Avgust Jacopig, ki je bil po okupaciji prvi predsednik priziv-

nega sodišča. Fašistični tisk se ga spominja kot spretnega zaščitnika iredentističnega gibanja pod avstrijskim režimom.

Predsednik goriske pokrajinske uprave, domačin Valentino Pascolin, je odstopil in na njegovo mesto je imenovan goriski podprefekt dr. Anza. Italijan iz starih provinc. V deželnem rektoratu ni bil dr. Marani več izvoljen za predsednika hipoteknega zavoda, dasi je Pascolin zahteval, da se pastu to mesto še nadalje senatorju dr. Maraniju. Ker ni prejel, je podal ostavko in tako sta odpadla z vodilni mest deželne uprave dva stara goriska italijanska politika.

Franki Prohaska, visokosolc z Reke, si je priporil tokom zadnjih let v smučarskih tekmah prvenstvo. Prohaska je podporočnik pri četrtim alpskem polku v Aostu. Te dni mu je vojaška oclast sporočila, da je izbran za smučarskega vezbalca in spremljevalca prestolonaslednika ter drugih savajskih princiev, ki se sedaj mudijo v Turinu.

DVE LEPI DAMI

Bogat pariški mladenič Jean Malinvielle, se je vračal ob eni ponoči iz vesele družbe domov, živčal in kadil cigareto. Na Avenue de l'Opera se je poleg njega nenadno ustavil avtomobil s dvema lepima damama, od katerih je ena vodila vozilo. Odprla je vrata in nagovorila Jeana: "Ali smem prositi malo ognja? Oprostite, nimam vžgalice in trafike so že zaprte". Mladenič je pohitel, da ji ustreže; vžgalice so se sicer opetovano ugasnile radi prepina, a naposled se je cigareta vendarle prižgala. Lepa dama je Jeanu ponudila, da ga popelje v zahvalo domov. Ta je bil ves navdušen. V Elizabetnem dreveredu je stopila družba še na kavo in likerje v neki bar. Potem so se vozili po Boulevardnem gozdiču. Naposled se je ustavil avtomobil pred Jeanovo hišo. Mladenič se je lepo zahvalil in šel spat. Samo to mu ni bilo prav, da mu neznanka ni hotela povedati svojega naslova in ga je samo potolažila, češ da se bosta še srečala. Doma je razumel njeno skromnost, ker je zapazil, da mu je lepa dama spretno izmaknila zlato uro in denarnico z 1875 franki. Menda se bosta srečala na sodnji...

Poskovedan pri fantovskem pretepu.

V neki gostilni v Semicu so se pred dnevi stegli fantje in se pošteno obdelali s pestmi in raznimi trdnimi predmeti. Med pretepačje se fante je začel tudi 34-letni dninar Alojz Nampelj iz Babce vasi pri Semicu, katerega se je lotil neki posestniški sin ga z vso silo udaril po obeh. Fanta je zalila kri in je padel po tleh. Nampelj se je nekažno zdravil doma, ker pa so poskudbe na obeh postajale vse boljše, je moral priti na zdravljenje v splošno bolnico v Ljubljano. S pretepač imajo seveda opravka orožniki.

Peter Zgaga

Predsednik Hoover pravi, da po preteku šestdesetih dni ne bo v Ameriki nobene nezaposlenosti.

To je najkrajša obljuba, katero je zadal, odkar se nahaja v Beli hiši. Toda šestdeset dni je precej dolga doba. V šestdesetih dneh se lahko marsikaj črne.

Izkusnja nas uči, da se takrat, ko se začne obracati, ponavadi na lahko marsikaj črne.

Zadnji stebri nekdanjega mogočnega nemškega cesarstva legajo v grob. Prejšnji teden je umrl admiral Tirpitz, klasični vrhovni poveljnik nemške mornarice.

Možak se je s tem žalostno proslavil, da je vso važnost polagal na submarine ter da je bil pravzaprav začetnik bojevanja s tem uspešnim, modernim orožjem.

Francija in Italija, ki sta na londonski konferenci največji zagovornici submarinov, naj bi mu postavili spomenik.

In tako bo polagema kaiser sam ostal — v Doornu na Holandskem. Njegov kompare Hindenburg je že zdel v letih ter se bo sčasoma tudi predsedništva navnel.

V svoji samoti ima pa lahko kaiser veliko zavest, namreč, da bi ga pretežna večina nemškega naroda z veseljem in navdušenjem sprejela, če bi mu zavezniki dovolili povratek na Nemško.

Kar je Bismarck zasadi, je razvilo tako globoke korenine, da jim v viharček svetovne vojne niti malo škodoval.

Rojak se je vračal zgodaj zjutraj proti domu. Malo ga je zanašalo, ker se je bil tako dolgo zamudil brez dovoljenja svoje ljube ženice. Prišel do hiše, je kar lepo na pragu obšel.

Mimo pride policist in ga vpraša:

— Ali nimaš ključa? Ali ne moreš hoditi?

— O, ključ že imam, ključ, in tudi hodim lahko, samo koraže mi manjka — je žalostno odvrnil.

Zaljubljenec je takole dveril kraljici svojega srca:

— Gospodična, kaj tako majhnega kot je vaša nožica, nisem videl. Fant je pretiral. Zelo pretiral. Cevelj, ki ga je imela na nogi, je bil dosti manjši kot pa njena noga.

Ko so zakonskemu možu povedali presenetljivo novico, je takoj odšel k zapeljivju svoje žene in ga narahlo rekoč:

— Povedali so mi, da si sinoči v temni večji poljuboval mojo ženo.

Ko je gospodinja prižgala električno luč, si pa strahotno pobegnil. Kaj lahko navedeš v svoje opravilo.

Zapeljivjec je pogoltnil silno, nekoliko pomislil in odvrnil:

— Res je da sem jo v temi objel in poljubil. Ko sem jo pa pri luči videl, me je kar streslo in takoj mi je bilo žal. In bežal sem pred grdim zlodjem, kolikor so me nesle noge.

Casopisje poroča: — V Attleboro, Mass. je šla neka ženska v kinematograf in je videla tako žalostno sliko, da je pet dni in pet noči neprestano jokala.

Jaz že več let nisem bil v kinematografu in menda tudi tako kmalu ne bom šel. Kajti slike, ki jih kažejo, pa naj bodo vesele ali žalostne, so ponavadi take, da se mora človek zjokati ob njih.

Bankovec za dva dolarja smatrajo nekateri za nesrečen denar. Pa res ni posebno srečen in dobičkanosen, če z njim pičajo kupuješ.

Marsikateremu samcu je denar tako dolgo stranska stvar, dokler se z bogato vdovo ne poroči.

Kaj se pa tako kislod držiš? — so vprašali prijatelji bankirja.

Kaj bi se ne. Na borzi sem igral in sem izgubil pet tisoč dolarjev.

To je nerodno, to je nerodno, posebno če ni bil denar tvoja last.

Pač, sto dolarjev je bilo mojih, in tega re morem preboleti.

PREDSEDNIKOV ROMAN.

Aleksander Zaimis, sedanjí grški ministrski predsednik, je pred leti nenadno oslepel. Na Dunaju so mu odstranili očesno mrežo in se je moral zdraviti v temni sobi v sanatoriju. Stregla mu je lepa gospodična Zofija Kenertova, učiteljica, ki je med vojno šla k Rdečemu križu in ostala zvesta temu politiku tudi po vojni. Čitala mu je dnevnike, pisala pisma in sta postala prijatelja. Ko je bolnik naposled odločil svoje obveze, je zagledal svojo strežnico in se je zaljubil vanjo. Spremljati ga je morala v planino, kjer je počival. Zaimis ji je povedal, da se od nje ne more ločiti. Naposled sta se vzela. Zdal je nekdanja sestra Rdečega križa — "prva dama na Grškem" in zelo v splošno vsem prenapetim demotijubom, ki so po sedanjí izvolitvi Miss Evrope mnenja, da mora Grški pri svečanih priložnostih zastopati samo domače lepotic.

JUNAŠKI SENATOR.

Thomas Bawdell, član južno-afriške zgorne zbornice, je zaslovel, od kar je dobil stavo v sporu z angleškim prestolonaslednikom. Pri-povedoval mu je namreč, da niso levi nič krivoločni in človeku vračajo ljubezen. Imel je baje pred leti mladega leva, ki se mu je la-skal kakor navadna mačka. Princ Waleski je senatorju dejal, naj tako pobožni odraslo zver, in je staval pet funtov sterlingov, da tega ne bo storil. Oba sta odšla v cirkus, kjer imajo nekdanjega Bawdellovega gojenca. Senator ga ni videl dve leti. Pogumno je stopil v njegovo kletko, pogladil zver po glavi in se je z njo vred celo fotografiral. — Princ je takoj plačal svojih 5 funtov. Žal, da je zadnje Bawdellovo dejanje manj častnega značaja. V Kapekem mestu so se namreč spili poslanci med sejo v zbornici in prepri nadaljevali v odmoru. Bawdell, pristaš delavske stranke je afriškega avtonomista Marwicka tako udaril, da so tega prepeljali brez zavesti v bolnišnico. Bawdell pa bo romal v ječo, čim dovolji parlament njegovo izročitev sodni ob-lasti.

ADVERTISE

in "GLAS NARODA"

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE,

ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

KRATKA DNEVNA ZGODBA

H. BERR:

PODOBNOST

Slikar Alfred Koler je prejel od bogate Amalije Neurathove poziv naj jo obišče, ker bi se dala radi portretirati.

Tako se je Alfredu Koleru nenadoma nasmehnila sreča. Amalija Neurathova je bila izmed najbogatejših dam v mestu Druha. Njen mož Franc Neurath je bil pred vojno menar, med vojno dobavitelj za vojsko, po vojni pa je postal vpeljen upravni svetnik mnogih industrijskih podjetij. Bil je skratka, odlična osebnost. Neke konservativne skupine so celo že razmišljale o tem, ali ga ne bi kandidirali za župana. On je pomudno odklonil, čeprav so splošno sedeli, da ne bi bil poražen pri volitvah.

Gospod Neurath se drugače ni posebno udeleževal v javnem življenju. Najraje je molčal — hudobni jeziki so trdili, da zgolj iz opreznosti, ker neče razgaliti svoje popolne nevednosti. Zato pa je gospa Neurathova rajša posegala v javno življenje. Laskalo se ji je, če so o njej govorili. In govorili ni so malo; v obraz so se ji lizali, za hrbtom pa praskali. Vendar se je bila povzpela tako visoko, da je sčasoma postala nekakšna odličnojoča sila v modnih vprašanjih.

Alfred Koler je bil na čuden način obrnil nase pozornost gospa Neurathove. V domačem tedniku je bilo objavljeno več njegovih karikaturnih slik ženskega portreta. To je bila Anita Brunerjeva, stara komaj osemnajst let. Gospa Amalija Neurathova je bila posejela gospo Kunigunde Bakerjevo in je videla na mizi razgrnjen časopis. Oče so se ji takoj prilepile na Anita Brunerjevo. Rekla je prijateljica Bakerjevi: "Draga moja, ali mi ni zelo podobna?" Pritrdilni odgovor gospa Kunigunde je zadostoval, da se je pojavil Alfred Koler nekoga dne v salonu gospa Neurathove.

Koler je na prvi mah spoznal položaj in niti pol uri ni trajalo, da je gospa Neurathova naročila pri njem portret. Naslednje dni ga je petkrat obiskala v njegovem ateljeju.

Ko je bila slika gotova, jo je Amalija velela prinesiti domov, kjer je pričakovala povabilnih prijateljic. Res so prišle vse brez izjeme.

Armida Foglova je rekla: "Ne morem tajiti, slika je krasna, barve na nji kar nepopisne! Samo — čudno se mi sliši — zdi se mi, da portret ni posebno podoben naši Amaliji."

Te besede so bile odločilne za vse povabiljenke, ki so kmalu prišle do slinčnega zaključka. Edina Kunigunde Bakerjeva je rekla: "Gospod Koler, vi ste v resnici prekosili samega sebe in vse, kar sem doslej videla v vaši stroki. Čestitam vam iz srca! Čestitam na tudi tebi, draga Kunigunda, ki so odkrila genialnega umetnika, še bolj pa tebi, ljuba Amalija, ki si na sliki tako podobna sebi, da te bolj verne ne more odsevati nobeno zrcalo."

Koler je stal kakor ukopan. Ošilil je s pogledom gospo Kunigundo, ki ga je bila "odkrila" — dotlej jo namreč še ni bil videl — in potem... je za trenutek počakal in vzdihnil... Zgodilo se je namreč nekaj čisto nedoživljenega v njegovem življenju — dame so ga obstopile ter mu po vrsti čestitale ter hvalile njegovo genialnost, umetniški popolnost in nedosegljivo dovršenost.

In potem?

gunda Bakerjeva se je zavzela za umetnika in ga branila jezikavih napadov, a ne iz kakšnega prepričanja, ampak zato, ker je smatrala to za svojo dolžnost. Vse dotlej se je namreč v družbi hvalila, da je bila ona tista, ki je "odkrila" velikega umetnika.

Se isti večer je poslala Amalijo Neurathova sliko nazaj v ateljeje Alfreda Kolerja, ki je iz spretnega pisma zvedel, da slika ni dovolj podobna gospa Neurathovi, ki ga je obenem vabila, naj sliko primerno popravi, drugače je ne more sprejeti.

Slikar je bil v neprijetnem položaju! Bil je že preverjen, da je napočil zanj slati čas gmotne brezskrbnosti in udobnosti, zdaj mu na pošto potretiranka slika nazaj! Dolgo je stal tisti večer pred sliko in ni vedel, kaj naj stori. Portret je bil po njegovem mnenju dober, podobnost pa seveda ni bila takšna, kakor bi trebal... Vedel je, da bo lepota problem te slike, zato jo je tu pa tam nalašč bolj podaril, nego bi bila zaslužila naravna prikazen portretirance.

Minili so štirje dnevi. V četrtek je prejel umetnik sledeče naparumirano pismo gospa Neurathove:

"Upam, da ste v tem času že popolnoma popravili mojo sliko. Za danes popoldne sem povabila prijateljice na čaj in Vas prosim, da pridete in mi prinesete sliko. Upam da to pot ne bo več vzroka za spotiko."

Alfred Koler je bil v zadregi. Kaj naj stori? Zmeden je begal po sobi sem in tja, končno pa je sklenil, da odnese sliko na dom gospa Neurathove, takšno, kakor je bila.

Stopil je v salon gospa Amalije nalašč ob uri, ko je bila družba njenih prijateljic že polnostevilo zbrana. Slika sta iz njegovih rok sprejela dva livrarna lakaj, ki sta jo postavila na določeno mesto. Alfred Koler je bil zlikan od glave do pete. Z veliko samozavestnostjo na lice je stopil kraj umotvorja. Dame so se približevale in odmikale, opazovale so portret skozi zlatobrobljene lornjone, in spet je prišla prva do besede Armida Foglova, ki je dejala:

"Divno, božansko. Ah, ta podobnost, te barve!"

Obrnila se k umetniku, je pristavila:

"Gospod Koler, vi ste v resnici prekosili samega sebe in vse, kar sem doslej videla v vaši stroki. Čestitam vam iz srca! Čestitam na tudi tebi, draga Kunigunda, ki so odkrila genialnega umetnika, še bolj pa tebi, ljuba Amalija, ki si na sliki tako podobna sebi, da te bolj verne ne more odsevati nobeno zrcalo."

Koler je stal kakor ukopan. Ošilil je s pogledom gospo Kunigundo, ki ga je bila "odkrila" — dotlej jo namreč še ni bil videl — in potem... je za trenutek počakal in vzdihnil... Zgodilo se je namreč nekaj čisto nedoživljenega v njegovem življenju — dame so ga obstopile ter mu po vrsti čestitale ter hvalile njegovo genialnost, umetniški popolnost in nedosegljivo dovršenost.

In potem?

Da, kaj potem?

Oprostite — nič. Alfred Koler je danes moč na svojih nogah. Naredil je karijero. V mestu, kjer živi gospa Amalija Neurathova, je njegovski hiše, ki se ne bi štela med odlične ljudi in kjer ne bi visel vsaj en portret izpod Kolerjevega čopiča. Slikar sam pa je imovit človek, se voz v avtomobilu in ima na umetniških prireditvah glavno besedo.

MOŽGANI — SPREJEMNA. RADIO POSTAJA

Angleški zdravnik dr. Leonard Avery je presenetil svoje tovariše z vprašanjem, da-li ni morda na svetu ljudi, ki so sposobni, da z možgani sprejemajo glasove, prihajajoče iz velike daljave. Taki glasovi so seveda naslišni in je skoraj gotovo, da so zdravniški ljudi s takimi izrednimi sposobnostmi doslej zapirali v blaznice kot bolnike, ki trpe nad akustičnimi halucinacijami.

"To mi je prišlo na misel," piše dr. Avery, ko sem se nadavaj v neki blaznici precej razgovarjal z enim izmed bolnikov. Po tem razgovoru sem zdravniku blaznice izjavil, da je ta človek gotovo pomotoma zaprt v bolnici za duševno bolne. — Zdravnik pa mi je rekel, da se pri mnogih blaznikih vselej zdi, da so popolnoma normalni, zato naj vprašam svojega sobesednika, da-li ne sliši v zraku raznih melodij. Vprašal sem nato blaznika, dali ti na res take halucinacije in mi je čisto mirno odgovoril, da res čuje glasbo v zraku, da se pa zato še ne smatra za blazneža." Dr. Avery pripominja k temu, da je že veliki francoski filozof Bergson primerjal človeške možgane s telefonijo. Ne bilo bi nič čudnega, če smatramo, da nekateri ljudje res brezizjemno sprejemajo glasove. Angleški zdravnik nato poziva psihiatre, naj pazno proučujejo take halucinacije, ker je zelo verjetno, da je v njih kaj več, nego golo bolezensko stanje.

PARNIK S STEKLENIM DKOM

Pri Floridi se je ponesrečil parnik, ki je imel — stekleno dno. To čudno novoto so si omislili neki Amerikanci, ki so hoteli skozi to dno opazovati, kaj se godi v globinah morja. Ampak ideja se jim je zelo slabo izplačala. Dno je namreč zadelo ob podmorsko pečino in se zdrobilo. Ladja se je začela hitro potapljati in med potniki, med katerimi je bilo preko sto žensk in otrok, je nastala strašna panika. Ena sama ženska si je ohranila toliko hladnokrvnosti, da je začela z robcem dajati znamenja ribiškim ljudem, ki so jih opazili. Prihite so na pomoč in z združenimi močmi zvlekle parnik na plitko mesto. Potnike so vse rešili.

ARETIRAN DEFRAVDANT

LONDON, Anglija, 7. marca. — Miltona Gartsida, uradnika iz Los Angelesa, so pridržali tukaj, da ga izroče ameriškim oblastim. Aretiran je bil radi ponesrebe v Liverpoolu. Nastopi je moral pred Bow Street policijsko postajo.

SEZNAM ARANŽIRANIH KONCERTOV.

- 16. marca: Chicago, Ill.
- 23. marca: Springfield, Ill.
- 5. aprila: Warren, O.
- 12. aprila: Herminie, Pa.
- 20. aprila: Cleveland, O.—Collinwood.
- 18. maja: Chicago, Ill. (Orchestra Hall).
- 25. maja: Milwaukee, Wis.
- 2. junija: Calumet, Mich. (Opera House).
- 7. junija: Traunick, Mich.
- 15. junija: Ely, Minn.
- 22. junija: Duluth, Minn.

Naslov: Ranover R.
6233 St. Clair Ave. Cleveland, O.

IZ SOVJETSKE RUSIJE

V oktobru 1921 je izdala sovjetska vlada dekret o postopnem prehodu k 7 urnem delavniku v državni industriji. Ker ta zadeva ni lahka, in ker je mogla naredba govoriti samo o postopnem uveljavljanju, so uvedla 7-urni delavnik doslej samo nekatera podjetja. Pri tem se pa pojavljajo velike ovire, kajti v mnogih krajih niso bili izpolnjeni pogoji, pod katerimi more državna industrija uvesti 7-urni delavnik. Med pogoji govori glavni o povečanju produkcije. Do oktobra lanskega leta je bil uveden 7-urni delavnik v 301 podjetju, kjer je zaposlenih 287.000 delavcev. To število odgovarja približno petini vsega delavstva v državni industriji pod upravo vodstvenega goštrij pod upravo vrhovnega gošpodarskega letu mora dobiti 7-urni delavnik 1.100.000 delavcev in se le 1. 1933 bo 7-urni delavnik splošno uveden.

Scvjetski ljudski komisariat narodnega zdravja je sklenil likvidirati privatno zdravniško pomoč in privatno zdravstveno zavoda, ki ležijo ljudi proti plačilu. Razredni boj se bje torej tudi proti privatni zdravniški praksi. Zaenkrat je vlada prepovedala kakršnokoli privatno prakso zdravnikom zaposlenim v javnih zdravstvenih zavodih ali v higijski upravi. Nad privatno zdravniško prakso kot tako bo postrežno nadzorstvo. Privatnim zdravnikom zapirajo oblasti ordinacije in če ni prostora v bolnicah jih pošiljajo na kmete kot državne zdravnike. Kar se tiče javne zdravniške pomoči v bolnicah, je kolegij komisarijata financ sklenil uvesti v mestih in na kmetih plačevanje vseh zdravniških funkcij, razna profilakse in hospitalizacije pri epidemijah boleznih za tako zvane nedelavne sloje prebivalstva.

Prišlek sovjetoj na kmete je doslej velik uspeh v tem smislu, da ne je kolektivizacija in ustanavljanje kolektivnih gospodarstev mogoče razširilo in prekloščlo celo pričakovane samih sovjetoj. Razna daljnega cilja, namreč prehodna individualističnega poljedelstva na kolektivistično, ima kolektivizacijska politika še važno bližnje nalogo, — s pomočjo velikih poljedelskih objektov doseči povečanje kmetijske pridelave in pridelkov država. To pomeni obenem preprečiti splošen pojav, da so kmetje sejali samo tolko, kolikor so potrebovali zase. Velik obseg kolektivizacije pa ne prinaša v tem pogledu nič dobrega. Sovjetski tisti sami priznava, da so pripravili za pomladno setev s.abe. Do 15. januarja bi morale biti vse pripravljene končane, kmetje bi bili morali pripraviti in očistiti žito za seme in popraviti polomljene traktorje. V resnici pa tega niso storili. Do dolocene dne so zbrali na vsem ozemlju sovjetske Rusije samo 19 odstotkov žita za seme. Pokvarjenih traktorjev je 10.800 a od teh so popravili samo 2600.

Če je treba kritično presojsati vesti sovjetskih listov, je treba se z

CENA
DR. KERMOVEGA BERILA
JE ZNIŽANA
Angleško-slovensko
Berilo
(ENGLISH-SLOVENE READER)
Stane samo
\$2.—
narocite ga pri

KNJIGARNI 'GLAS NARODA'

216 West 18 Street
New York City

VODNIKOVE KNJIGE

za leto 1930
SO RAZPRODAJE

Kdor jih hoče zdaj naročiti za leto 1931, naj nam pošlje \$1 in dobil bo knjige po pošti, ko bodo izšle.

Knjigarna 'Glas Naroda'

večjo rezervo sprejemati vesti, ki jih širi protisovjetska propaganda denicadskih skupne ruske emigracije. Pod vplivom tedencijoznega poročanja dobi evropska javnost napačno mnenje o razmerah v Rusiji. Sovjetom se s tem nič ne škoduje, na drugi strani pa dobiva sovjetski režim vedno več privrženec, kajti koder se enkrat prepriča, da so poročila o položaju v Rusiji nalašč prikrojena tako, da resnica ne pride na dan, bo podcenjeval stvarno kritiko sovjetoj. Središče protisovjetske propagande je Riga, kjer dobivajo sovražniški boljševizma informacije iz neposrednega vira, pa jih prekujejo v svoj kovačnici tako, da zve evropska javnost nekaj čisto drugega. Kako se to dela, nam priča naslednji primer. Nedavno so skoro vsi evropski listi poročali, da pošlje predsednik vojnega sovjeta Vorosilov na kmete 100.000 rdečih vojakov, ki naj bi sodelovali pri kolektivizaciji, to se pravi pritiskati na kmete in jih z bajoneti gnati v kolektivna gospodarstva. To poročilo je izviralo iz Rige. V resnici so pa sovjetski listi objavili povelje Vorosilova, kako naj vzgajajo pri vseh kmetih sinove, da bodo znali delati v kolektivnih gospodarstvih, ko se vrnejo od vojakov.

KONEC OČAL

O Goetheju je znano, da ni imel rad očal in da mu je bil vsak človek z očali antipatičen. In se zdaj se očala iz estetskih razlogov posebno pri ženskah malo priljubljajo. Profesorja na očesni kliniki kliske univerze dr. Heine se je pa posredilo nadomestiti očala z duhovitim izumom. V Zeisovem optičnem zavodu v Jeni si je dal napraviti posebna stekla, katerih upogljivost tvori radij 5—11 mm. Obe stekli sta točno prilagodeni česu in nosita se neposredno pod vekami. S temi stekli se da manjša kratkovidnost in dalekovidnost popolnoma odstraniti. V čebih pri merih se daje stekla uspešno nositi namestu očal. Njihova prednost je pa v tem, da oko ne trpi, temveč nasprotno, da vpliva steklo na oko celo blagodejno. Ni torej izključeno, da bo imel Heinejev izum tudi terapevtski pomen.

Heine je že ugotovil, da se z njegovim izumom sčasoma dalekovidnost in kratkovidnost vidi zboljšati. Po njegovem mnenju je treba očal čimprej pravilno lečiti, če hočemo preprečiti ali odstraniti očesne hibe. Čim opazimo pri otroku očesno hibo, je najbolje, če se takoj obrnemo na specialista za oči, če se bodo tudi nadaljnji poskusi s Heinejevim izumom tako dobro obnesli, kakor so se prvi, ni daleč čas, ko bodo očala sploh izginila.

Polkovnik James v Londonu, rodbinski oče in strog gospodar, je dal v liste oglas, da potrebuje hišno. Drugega dne se je pri njem oglasilo več deklet. Najboljši vtis je naredila 20-letna Pilice Baynsova. Polkovnik jo je nastavljal in je bil z njo prav zadovoljen. A nekega dne so prišli stražniki in hišno zaprli. Izkazalo se je, da je bila preoblečen moški, nekdanji poročnik. Njegovi starši zelo bogati ljudje, so sodniku izjavili, da je njih sin žrtev prirojene duševne bolezni. Vedno se je rad oblačil kakor ženske in ni maral nobenega moškega dela. Iz tega vzroka je tudi pustil vojno službo. Sodnik je bil dokaj prizanesljiv in je mladeniča obsodil samo na 5 fundov šterlingov globo. Polkovnikove dame: soproga in hčerka so namreč izjavili, da ni nikoli izražal priličnosti, ki bi lahko žalila njih žensko sramežljivost sedaj, ko je razkrinkan njegov pravi spol.

POROČNIK KOT HIŠNA

Polkovnik James v Londonu, rodbinski oče in strog gospodar, je dal v liste oglas, da potrebuje hišno. Drugega dne se je pri njem oglasilo več deklet. Najboljši vtis je naredila 20-letna Pilice Baynsova. Polkovnik jo je nastavljal in je bil z njo prav zadovoljen. A nekega dne so prišli stražniki in hišno zaprli. Izkazalo se je, da je bila preoblečen moški, nekdanji poročnik. Njegovi starši zelo bogati ljudje, so sodniku izjavili, da je njih sin žrtev prirojene duševne bolezni. Vedno se je rad oblačil kakor ženske in ni maral nobenega moškega dela. Iz tega vzroka je tudi pustil vojno službo. Sodnik je bil dokaj prizanesljiv in je mladeniča obsodil samo na 5 fundov šterlingov globo. Polkovnikove dame: soproga in hčerka so namreč izjavili, da ni nikoli izražal priličnosti, ki bi lahko žalila njih žensko sramežljivost sedaj, ko je razkrinkan njegov pravi spol.

BREZPLAČNI POUK.

BOARD OF EDUCATION nudi brezplačen pouk, ki se žele naučiti angleški in hočejo postati državljani Združenih držav. Oglašje se za polajsnila v ljudski šoli št. 27, East 41. cesta v petek zjutraj od 10. do 12., soba št. 308, ali pa v ponedeljek in sredo ob 3. do 5., soba 412.

KAKO DOLGO ŽIVE ŽIVALI

O starosti živali imajo ljudje vedno različne pojme, kajti dokler ni bilo zooloških vrtov, se za to vprašanje nihče ni resno zanimal. Trditve, da starost živali v zoološkem vrtu ne more biti merodajna, ker žival v ujetništvu ne živi tako, kakor v prosti naravi, ni povsem utemeljena. V modernem zoološkem vrtu imajo živali skoro vse naravne življenjske pogoje, poleg tega je pa dokazano, da žive nekatere živali v ujetništvu mnogo več nego v naravi, ker jim ni treba stradati in ker jim ne preti nobena nevarnost. To velja zlasti za ptice. Zanimivo je, da velikost živali ni v nobenem razmerju z dolgotrajno življenja. Tudi hrana ne vpliva na dolgotrajno življenja. To sič se ni točno dognano, dokazano pa je, da živali, ki rode mnogo mladičev, ne žive tako dolgo, kakor živali, ki imajo samo enega ali dva mladiča. Narava podaljša slednjim življenje, da jim nadomesti neznančno plodnost.

Opice podležajo v zoološkem vrtu večinoma tuberkulozi in zato je o njihovi starosti v prosti naravi težko govoriti. Orangutan, šimpanz in gorila vzdrže v zoološkem vrtu največ 10 let, potem pa poginejo, ne da bi se pojavili na njih znaki staranja. Izmed zveri dočaka najvišjo starost v zoološkem vrtu medved. V Frankfurtu je živel navadni medved 60 let, beli medved v Schoenbrunnu 30. v Londonu 34 let. Kune žive v zoološkem vrtu najdlje 10 let, volkovi 12—15, hijene tudi 12—15, samo v Frankfurtu so imeli pegasto hijeno, ki je živel 21 let. Velike mačke žive povprečno 15 let, dubinski tiger je živel 18 let, ris 16, leopard 15 let. Angleški zoolog Mitchell pa pravi, da žive tigri, leopardi in risi 30 do 40 let.

Razmeroma kratko življenje je odmerjeno tudi v naravi glodalcem, kar je ureda narava zelo pametno, kajti če bi živali razni škodljivi glodalci dolgo, bi predla ljudem slaba. Bobar je živel v Frankfurtu 17 let, jezevec v Hamburgu 18 let. Drugi glodalec žive v zoološkem vrtu povprečno 5—8 let. Razmeroma dolgo žive sloni. V Schoenbrunnu so imeli indijskega slona, ki je živel 53 let. V Moskvi so imeli indijskega slona, ki je bil star že 57 let, ki so ga pripeljali v Evropo, a v Moskvi je živel 33 let, da je bil star 90 let, ko je poginil.

Veljodi žive povprečno 36 let. v zoološkem vrtu 4 leta manj. Žirafa, ki v ujetništvu navadno hito pogine, je živel v Hamburgu nad 25 let. Jelen vzdrži v zoološkem vrtu povprečno 15 let, srna 10, antilope, koze in ovce 15—18 let. Bizon je živel v Londonu 25 let, zebra v Frankfurtu 20, afriški divji osel 25 let.

V nasprotju s sesalci dočakajo visoko starost v ujetništvu ptice. Če naše ptice pevke vzdrže delj, kajti oni v konji. Najvišjo starost dočakajo v ujetništvu ptice roparice in sicer one, ki se hranijo z mrhovino. Tako je živel beloglavi jastreb v Schoenbrunn 118 let. Drugi jastreb je dočakal 101 leto, planinski orek pa 104 leta. Kondor je živel v Berlinu 50, v Amstredamu 52 let. Visji jastreb v Frankfurtu 38 let, sokoli 31—15 let, papige žive povprečno 30 let. Krokaj je živel v ujetništvu 68 let, golobi 15—20, grlica 40, divje kokoši 8—10, noji 2, jerebice do 40, fazani pa samo 2—3 leta. Labod živi največ 70 let, divja

raca 40, pelikan 42, albatros 45, kavka pa 100 let.

O starosti plazilcev nimamo točnih podatkov. Če pa pomislimo, da želva spolno dozori šele med 30. in 40. letom, vidmo, da prekaša po starosti vse druge živali. Če je točna vest, da je bila stara ogromna želva, ki so jo pripeljali v London 1897, že takrat 150 let, doseže letos častljivo starost 183 let. To bi bila najstarejša žival na zemlji.

BYRD NAPREDUJE

DUNEDIN, Nova Zelandija, 7. marca. — "City of New York", zastavna ladja podadmirala Richarda Byrda in njegova delavna ladja se nahajata 580 milj od Ortaga rta. V tukajšnje pričanišče bosta najbrž že jutri dospeli.

Byrd bo nato nadaljeval vožnjo proti Združenim državam, kamor upa dospeti koncem spomladi.

DIRKAČI V RIO DE JANEIRO

RIO DE JANEIRO, Brazilija, 6. marca. — Poročnika Will White in Clement McMullin sta dospela danes na tukajšnje zračno postajo. Oba se vračata iz Montevidea v Združene države.

ZALOSTNA USODA STOWAWAYEV

RIO DE JANEIRO, Brazilija, 7. marca. — Na amer. parnik Goldbrook se je vthotaplo trinalst stowawayev. Ko je pristal parnik v brazilskem mestu Santos, so bili pustolovci strahovito sestradani, da im sta dva med vožnjo umrla radi pomanjkanja vode in hrane.

CARIGRAD IŠČE NOVO IME

Nekdanja turška prestolnica leži na mestu, kjer so se odnekad stikali interesi različnih narodov in plemen. Osvajaci vseh mogočih narodov so šli preko starodavnega mesta in pritisnili mestu svoj pečat ga naseljevali s svojimi prebivalstvom in mu spremenili ime. Že iz pred grških časov vemo, da se je mesto zvalo Zanko Zankle, v časih helenizacije je dobilo ime Bizanc, cesar Konstantin pa ga je po sebi nazval Konstantinopolis, kar si je osvojil zapad. Slovani so da li mestu ime Carigrad, ker so tam stolovali vzhodno-rimski cesarji in kasneje turški sultani.

Ko so Turki l. 1453. zavzeli mesto so mu dali ime Istanbul. Jezikoslovci so dognali, da so to le pokvarjene grške besede okoličanov, ki so prestolnico kratko imenovali "polis" (mesto), kakor je to običaj pri okoličanih vseh mest. "Els ten polin" pomeni v mestu in dorskorečje je to izgovarjalo "Is tan polin". Turški osvojevalci so se prijeli tega naziva ter ga še nekoliko pokvarili, da je bil boja v skladu s turškim jezikom. Kemal je določil za Carigrad ta stari turški naziv, ki je nastal v slavnih dneh sultana Mohameda II. Turški nacionalisti pa zahtevajo, da dobi novo, čisto turško ime.

Mali Oglasi
imajo velik uspeh

Prepričajte se!

Naročite
SLOVENSKO-AMERIKANSKI
KOLENDAR

za leto 1930

ki je letos izredno zanimiv.

POŠLJEMO VAM GA POŠTINE PROSTO ZA

50c

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 West 18 Street

New York, N. Y.

Njegova čast.

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.

Za Glas Naroda priredil G. P.

(Nadaljevanje.)

— O, gospa nič več ne smete nositi te stare mode! Kaj bodo rekli ljudje, ko vendar vedno nosite te stare stvari?

— Gospodična ima prav, — se je oglasil Robert, — ti bi morala hit vedno priporočiti za nas, kar bi nosila vedno najbolj moderne klobuke!

Mati ga je dobrotno potrepala po ramih.

— Bodi zadovoljen, sako moj! Dosedaj sem tudi brez posebnega priporočila opravljal vse posle. Omisli si dobro žensko s svojimi brati, nakar boste lahko vedno natikali nove klobuke. To bo napravilo več vtisa.

— Prenehaj mučiti mater! — se je oglasil Anton dobrovoljno.

Gospodična si je medtem nataknila novi uzorec ter privlekla zopet na dan stari klobuk, katerega je zopet vzela stara dama. S tem je bil končan obisk pri gospodični.

Kot običajno so bili na ta dan povabljeni gospodična in ostali uradniki k mizi.

To je spadalo k otvorjenju sezije pri trdki Althoff in drugi.

Gospa se je poslovila nato s par priznavaalnimi besedami od gospodične, da odredi vse potrebno za veselico.

Nato so odšli k mizi, zelo zadovoljni. Skoro popolnoma je bila premoštena razlika med lastnikom hiše ter uslužbenici. Karl Althoff je videl v teh izkušnjih ljudih zaupne sodelavce ter želel, da bi jih kot take spoštovali.

*

Albert Henriči se je ravnokar odpeljal v konzulat. Njegova žena je sešla s Helmo v empire-sobi ter listala po cenikih, ki so ravnokar prišli s pošto.

Pri tem je prišla tudi v roki okusna kartica, ki je ležala med ceniki.

— Pogledajte, Helma, trdka Althoff nas vabi, naj si ogledamo uzorec! To povabilo moramo takoj sprejeti. Kot pa danes zjutraj? Ali nameravam knjižno stvar?

— Ne, milostna gospa. Odpeljati ste se hoteli k zlatarju, da si date izpremeniti zapenke pri verižici.

— Res. Potem lahko vse skupaj opraviva! Takoj se morava napotiti. Ukažite, praviš vas, naj ostane voz zaprežen, kakorhitro se bo vrnil s konzulata. Bedite pripravljena, da me spremljate!

Helma se je dvignila ter položila skupaj vezenje. Njeni prsti so bili pri tem nekoliko neokretni. Najtrž se ji je zopet blizal zopetni sestanek s Feliksom. Izza plesa se nista več videla.

Vera je odšla hitro v sobo, da se pripravi za nameravani izprehod. Uro pozneje sta se odpeljali obe dami že proti Tomaževemu trgu, kjer se je nahajala tvornica Althoffa.

Bil je svetel in jasen dan. Vsaka sled snega in leda je že izginila. Spomlad se je zgodaj pričela. Na cestnih vogalih so stale prodajalke cvetk ter razpetavale zvončke in vijolice in vsepovsod je vladala živahno vrvenje, kot da so ljudje prebudili iz zimskega spanja.

Ko se je voz Vere ustavil pred širokim, srednjim portalom trgovine na drobno, je prišel Feliks Althoff po stopnicah, da se napoti v svoj kontor v pritličju.

Obstal je ter se ostro ozrl ven.

Tedaj je zagledal konzulico in takoj za njo tudi Helmo Olfers. Takoj je šel damam nasproti ter ju spoštljivo pozdravil.

Vera si je hotela ogledati klobuke in Feliks se je ponudil damam, da ju spremlja. Ko so dospeli navgor, je dal takoj poklicati gospodično. Ta se je z veliko unemo lotila nove gospode.

Najlepše in najbolj posebno je takoj preočila Vera in ta je kazala boljše razumevanje kot pa Emilija Althoff. Pred velikim ogledalom si je takoj pomerila klobuke, ki so ji prav posebno ugajali. Gospodični ni bilo posebno težko izbrati posebne klobuke za Vera. Za lepo žensko je bila moda kot nalašč ustvarjena.

Vera pa je zrla pritaženo proti stranskim vratom, kjer so se nahajali spedijski prostori. Ni bila posebno pri stvari, kajti parkrat je dala Feliksu povsem napačne odgovore.

Konečno pa se ni mogla še nadalje vzdržati.

— Kako pa gre vašim starišem in vašim gospodom bratom? — je vprašala.

Feliks je dal potrebna pojasnila.

— Takoj nato bom obiskala vašo gospo mater. To sem ji že davno dolžna. Ali je doma?

— Na vsak način preje lahko vprašam, da si ne boste zaman prizadevali.

— Hvala, vaš oče in gospoda brata se torej dobro počutita? Če nista preveč zaposlena, bi jima rada želela dober dan!

— Moj brat Robert je v poslih odpotoval v Berlin in moj oče se muhi na borzi. Zelo bosta obžalovala, da sta vas zgrešila.

Vera je istotako dala prijazen odgovor.

— Torej ostane le še vaš drugi brat, ki me bo moral odškodovati za primanjkljaj, — je rekla te res skušala pošaliti.

Feliks se je moral pokoriti temu migljaju, a storil je obotavljaje ter vidno malo razveseljen. Po hišnem telefonu je obvestil Antona o navzočnosti Vere ter mu sporočil, da mora priti takoj.

Vera ni mogla prikriti svoje rdečice, ko je prišel. Zelo gostobesedno je najprej obžalovala, da ne more pozdraviti očeta in brata. Med njo in Antonom se je razvila živahna zabava. Lepa Vera je takoj preizkusila celo vrsto klobukov ter iskala v zrcalu pogled Antona Althoffa. Stal je zopet popolnoma v čarljivosti njenih lepih oči ter vračal zaljubljene poglede z lastim ognjem.

Feliks je medtem porabil čas, da nekoliko pozabava Helmo. Čeprav pa se je slednji v polni meri udeležil zabave, je vendar večkrat vrigel par skrbnih pogledov na Antona in Vero.

Gospodična je med tem časom rezervirala par klobukov za gospo.

— Ali ne boste pomeriti tudi vi par klobukov, draga gospodična? — je vprašal Feliks.

Helma pa je smeje zmajala z glavo.

— Ne, ne, jaz si nočem buditi v meni neizvedljivih želja.

— Zakaj neizvedljivih?

— Kar bi tudi najcenejši med vsemi takoj pošil vso mesečno plačo. Jaz so preskrbam svoja pokrivala dosti cenejše, ker si sama izdelam klobuke. Če me ne boste izdal, gospodični, vam povem, da sem si se zapomnila ta krasni uzorec, da ga napravim za samo sebe. Ali ste hudi name, ker so šle moje oči tukaj le za plenum?

Feliks bi najraje rekel:

— Izberi si najlepšo in najdragocenejšo, kajti nobena stvar ni pre-dobra da te okraši.

Dobro pa se je čul, da izrazi te svoje misli.

— Rad vam pošljem ta klobuk, da ga boste lahko imeli za uzorec, — je rekel zelo dvorljivo.

Helma pa je ponizivo odklonila:

— Hvala, — taga res ne morem sprejeti. Če mi pa dovolite, da si za par dni ogledam ta klobuk, se bom poslužila te prijazne ponudbe.

Feliks je zelo veselilo, da bo lahko v par dneh videl Helmo ter je sklenil takoj rezervirati klobuk kakorhitro bi se dami odstranili.

— V veliko veselje mi bo, milostna gospodična. Imel vas bom vsaj priko zopet videti. Sedaj zimekhi veselje je itak končano — in sedaj bom tui šalibog le malo prilike sestati se z vami.

— Zakaj pa ne obiščete nikdar gospe konzulove? — ga je vprašala nekoliko prenagljeno, a vsa rdeča je nato dostavila:

— Vaš gospod brat je tudi pogosto navzoč!

Feliks je vrigel pogled na Antona, ki je bil zelo zatopljen v pogovor z Vero.

— Ta misel mi ni še prišla, milostna gospodična. Zelo hvaležen sem vam za ta migljaj. Gospa sprejema ob sredah, kaj ne?

Helma je živahno priklimala.

— Vedno sem navzoča, kadar so gostje. Gospa konzulova se bo gotovo veselila.

— Le gospa konzulova? — je vprašal poluglasno, kot v šali. V njegovih očeh pa je tičalo pereče vprašanje.

— Gospod konzul seveda tudi, — ga je podražila.

— In vi, gospodična? — jo je vprašal.

— Jaz, jaz sploh ne vidim vpoštev.

Ozrl se je vanjo z vročim, neobvladanim pogledom, in ona se je stresla v radosti.

— Zame dosti, — je odvrnil pritaženo in negotovo. Ko pa je zapazil njeno zmedo, je nadaljeval pritaženo:

— Vi veste vendar, kako rad se z vami zabavam. Mlčva sva dobra prijatelja, kaj ne?

Priklimala je le ter gledala v tla.

Lahno upanje se je vzbudilo v njenem srcu. V njem pa je vatalo kopnenje, da ji že sedaj pove, kaj da čuti zanjo. Če bi imel dovolj poguma, bi ne bil noben čas in prostor manj prikladen, da sprejme njegovo poudbo. Če bo sploh še kdaj našel dovolj poguma?

Anten je slišal od Vere, da hoče obiskati njegovo mater ter izjavil, da bo spremljal dami.

Feliks je že preje vprašal, če je njegova mati doma in ko je dobil povojno zatrdilo, so odšli Vera in bratje v prvo nadstropje.

Emilija je sprejela dami na svoj priprst, a vendar iskren način. Pobožala je konzulico prijazno po raki ter vprašala, kako se godi možu.

Vera je sedela nasproti v nekem sanjaveu stanju. Tako udobna in domača se ji je zdela majhan sobica. Gorko in obenem tožno ji je postalo pri srcu, ko je videla dobre in ljubeznjive oči stare dame. Ah, če bi imela tako mater! Če bi pripisovala toliko vrednosti zunanjemu blešku?

Njena lastna mati je bila hladna, preračunljiva narava, ki si je vedno želela pridržati kaj koristnega ter vedno poudarjala svoji hčerki, da mora misliti na posvetno bogastvo.

Če bi sedaj lahko sedela tukaj kot žena Althoffa, kako srečna bi bila, če bi ji ne bilo treba biti hči bogatih staršev.

Njen pogled je večkrat splaval proti njegovemu z mrzlim in hrepenečim izrazom.

On se je naslanjal poleg stole svoje matere ter jo sempatam podražil. Ona bi najraje zletela v njegovo naročje ter vzkliknila:

— Ostaniva tukaj! Ob tvojem srcu sem najbolj srečna!

Medtem pa je morala prijazno kramljati

(Dalje prihodnjič.)

ZARUBLJENA POLA NEGRI

"Berlin je najbolj zopno mesto na svetu!" pravi gospa Apolonija Chalupcka, ki jo poznajo njeni filmski častilci pod imenom Pola Negri. "Odkar sem zapustila Poljsko, svojo domovino, sem doživljala v Berlinu same neprimike!" Tu di tekočega februarja je morala doživeti zvezdnica novo neprijetnost v obsovaženem Berlinu. Dospela je v nemško prestolnico samo za nekoliko dni, da sklene novo pogodbo, in je sedela zgedaj zjutraj pred ogledalom v hotelski sobici, ko je nenadno vstopil, ne da bi potrkal na vrata, sodni izterjevalec. Predložil je uradno polo, kjer je stalo, da je pooblaščen zapleniti karkoli v vrednosti 20.000 mark iz igralkega imetja. Zagledal je na njenem vratu dragoceno ogrlico, ji smel bisere, jih vtaknil v žep in pričel pisati potrdilo. Pola Negri ni vajena biti pohlevna. Kakor levinja se je zakadila v izterjevalca in je dvignila takšno vpitje, da je oživel ves hotel. Prikazal se je hoteliski ravnatelj, ki je končal boj s tem, da je spravil ogrlico v hotel-sko oklopno skrinjo, dokler ne bi sodnja končno odločila njene usode. Pola Negri je morala potrpeti radi prelomljene pogodbe z neko nemško tvrdko, katero je bila podpisala pred tremi leti. Prejela je pozneje slajjne ponudbe iz Amerike ter je na tihem odšla, ne da bi se zmenila za svoje dolžnosti napram nemškemu filmu. Ni odgovorila niti na pismene proteste. Trdka, ki je pripravila vse za snemanje filma, je tožila igralko in sodnija ji je priznala 20.000 mark odškodnine. Pola Negri ni bilo od nikoder, a ravnatelj jo je čakal s pristno nemško potrpežljivostjo. "Tudi naša-ura bo prišla!" je vedno pravil. In tako se je tudi zgodilo. Čim so zatrobili dnevniki vest, da je zvezdnica prispela v Berlin, je obvestila tvrdka izterjevalca, ki ne pozna nobenega usmiljenja. Pola Negri je tako zamerila Nemcem, da je še istega večera zapustila Berlin in odšla na francosko Riviero. A vendar bo morala nakazati tisti 20.000 mark! Njena biserna ogrlica stane namreč nekolikokrat več.

ALI JE METER VEDNO ENAKO DOLG?

Pritrdilen odgovor na to vprašanje se zdi na prvi pogled sam ob sebi. Umeven. Toda s stališča natančne znanosti je zanikanje vendarle bolj upravičeno. Kakor znano, bi moral predstavljati meter 40-milijonski del poljubnega zemeljskega poldnevnika. Toda učenjaki velijo, da je zemeljska notranjost žareča in da se ta notranjost — čeprav počasi — ohlaja. Ker se pa vsa telesa, ki se ohlajajo, krčijo, se krči tudi obseg zemeljske krogle in z njim tudi dolžina metrskega merila. Čim manjše pa je merilo, tem lažje postaja teža kilograma, saj ni ta nič drugega nego teža kubičnega decimetra vode pri 4 stopinji C. A tudi naše časovno merilo se spreminja. Zemlja kroži okoli svojih osi in okoli sonca, pri tem pa mora premagovati razne odporne vplive, na pr. vplive drugih svetlovnih teles, in tako se polagoma opočasnjuje oziroma podaljšuje njeno gibanje in s tem tudi dolžina njenih dni. Astronomska opazovanja so dejansko ugotovila, da je bil dan pred kaksnima dvema tisočletjema za 1780 sekund ali skoraj za pol ure krajši.

POZIV!

Vsi naročniki katerim je, oziroma bo v kratkem pošla naročnina za list, so naprošeni, da jo po možnosti čimprej obnove. —

Uprava lista

POZOR, ROJAKI

Iz naslova na listu, katerega prejemate, je razvidno, kdaj vam je naročnina posla. Ne čakajte toraj, da se Vas opomnijo, temveč obnovite naročnino ali direktno, ali pa pri enem sledenih naših zastopnikov.

CALIFORNIA

Fontana, A. Hochevar
San Francisco, Jacob Laushin

COLORADO

Denver, J. Schutte
Pueblo, Peter Cullig, John Geria,
Frank Janesh, A. Saffic.
Salida, Louis Costello.
Walsenburg, M. J. Bayuk

INDIANA

Indianapolis, Louis Banich

ILLINOIS

Aurora, J. Verbien
Chicago, Joseph Bilsh, J. Bevtic,
Mrs. F. Laurich, Andrew Spillar.
Cicero, J. Fablan.
Joliet, A. Anzele, Mary Bambich,
J. Zaletel, Joseph Hrovat.
La Salle, J. Spelich.
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago, Anton Kobal
Springfield, Matija Barborich.
Summit, J. Horvath.
Waukegan, Frank Petkovšek in
Jože Zelenc.

KANSAS

Girard, Agnes Močnik.
Kansas City, Frank Zagar.

MARYLAND

Steyer, J. Černe.
Kittzmiller, Fr. Vodopivec.

MICHIGAN

Calumet, M. F. Kobe
Detroit, Frank Stular, Ant. Janezich.

MINNESOTA

Chisholm, Frank Gouše, A. Pannan, Frank Pucelj.
Ely, Jos. J. Peshel, Fr. Sekula.
Eveleth, Louis Gouše.
Gilbert, Louis Vessel.
Hibbing, John Povše.
Virginia, Frank Hrvatic.
Sheboygan, John Zorman.
West Allis, Frank Skok.

MISSOURI

St. Louis, A. Nabrgoj.

MONTANA

Klein, John R. Rom.
Roundup, M. M. Panlan
Washoe, L. Champa.

NEBRASKA

Omaha, P. Broderick.

NEW YORK

Gowanda, Karl Sternisha.
Little Falls, Frank Masla.

OHIO

Barberton, John Balant, Joe Hill.
Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Louis Rudman, Anton Simcich, Math. Slapnik.
Euclid, F. Bajt.

Kretanje Parnikov — Shipping News —

12. marca: Cherbourg, Bremen
13. marca: Muenchen, Boulogne sur Mer, Bremen
14. marca: Majestic, Cherbourg, Bremen, Cherbourg, Bremen
15. marca: Milwaukee, Cherbourg, Hamburg, Conte Grande, Napoli, Genova
16. marca: Saturnus, Trst
17. marca: President Harding, Cherbourg, Bremen
18. marca: Aquitania, Cherbourg, Bremen
19. marca: Stuttgart, Cherbourg, Bremen
20. marca: Paris, Havre, Cherbourg, Antwerpen
21. marca: Statendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
22. marca: Leviathan, Cherbourg
23. marca: Hamburg, Cherbourg, Hamburg
24. marca: Berlin, Boulogne sur Mer, Bremen
25. marca: Ile de France, Havre, Cherbourg, Antwerpen
26. marca: Europa, Cherbourg, Bremen (Prilicno)
27. marca: Augustus, Napoli, Genova
28. marca: Minnetonka, Cherbourg, Hamburg, Cleveland, Cherbourg, Hamburg, Bremen
29. marca: Volendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
30. marca: Berengaria, Cherbourg, Hamburg, Albert Ballin, Cherbourg, Bremen
31. marca: President Roosevelt, Cherbourg, Bremen

10. aprila: Muenchen, Boulogne sur Mer, Bremen
11. aprila: Paris, Havre, Cherbourg, Bremen, Cherbourg, Bremen
12. aprila: Milwaukee, Cherbourg, Hamburg, Conte Grande, Napoli, Genova
13. aprila: Saturnus, Trst
14. aprila: President Harding, Cherbourg, Bremen
15. aprila: Aquitania, Cherbourg, Bremen
16. aprila: Stuttgart, Cherbourg, Bremen
17. aprila: Paris, Havre, Cherbourg, Antwerpen
18. aprila: Statendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
19. aprila: Leviathan, Cherbourg
20. aprila: Hamburg, Cherbourg, Hamburg
21. aprila: Berlin, Boulogne sur Mer, Bremen
22. aprila: Ile de France, Havre, Cherbourg, Antwerpen
23. aprila: Europa, Cherbourg, Bremen (Prilicno)
24. aprila: Augustus, Napoli, Genova
25. aprila: Minnetonka, Cherbourg, Hamburg, Cleveland, Cherbourg, Hamburg, Bremen
26. aprila: Volendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
27. aprila: Berengaria, Cherbourg, Hamburg, Albert Ballin, Cherbourg, Bremen
28. aprila: President Roosevelt, Cherbourg, Bremen

6 DNI PREKO OCEANA

Najkrajše in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih parnikih:

PARIS 21. mar.; 11. apr.; 5. P. M.

ILE DE FRANCE 28. mar.; 18. ap.

(5 P. M.) (7 P. M.)

Najkrajša pot po Atlantiku. Vsakdo je v posebni kabini s vsemi modernimi udobnostmi. Pijača in slajna francoska kuhinja. Izredno nizke cene.

Vrščake kategorizirani pooblaščenega agenta ali

FRENCH LINE
19 STATE STREET
NEW YORK, N. Y.

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdo je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je poučen o potnih listih, priljaji in drugih stvareh. Vred naše dolgotrajne izkušnje Vam mi zamoremo dati najboljša pojasnila in priporočamo vedno je prvovrstne brozparnike.

Tudi nedrjavljani zamorejo potovati v stari kraj na obisk, toda preskrbeti si morajo dovoljenje za povrnitev (Return Permit) in Washingtona, ki je veljaven za eno leto. Brez permita je sedaj nemogoče priti nazaj tudi v teku 6 mesecev in isti se ne pošiljajo več v stari kraj, ampak ga mora vsak prosilec osebno dvigniti pred odpotovanjem v stari kraj. Prošnja za permit se mora vložiti najmanj eden mesec pred nameravanim odpotovanjem in oni, ki potujejo preko New Yorka, je najbolje, da v prošnji označijo, naj se jim pošlje na Barge Office, New York, N. Y.

KAKO DOBITI SVOJCE IZ STAREGA KRAJA

Glasom nove ameriške priseljeniške postave, ki je stopila v veljavo s prvim julijem, znaša jugoslovanska kvota 845 priseljencev letno, a kvotni višje se izdajajo samo onim prosilcem, ki imajo prednost v kvoti in ti so: Stari ameriški državljani, moji ameriški državljani, ki so se po 1. juniju 1928. leta poročili, čene in neporočeni otroci izpod 18. leta poljedelcev. Ti so opravičeni do prve polovice kvote. Do druge polovice pa se opravičeni čene in neporočeni otroci izpod 21. leta onih nedrjavljancev, ki so bili postavno pripuščeni v to deželo za stalno bivanje.

Za vsa pojasnila se obračajte na poznano in sanceljivo

SAKSER STATE BANK
83 CORTLANDT STREET
NEW YORK

Vsakovrstne

KNJIGE

POUČNE KNJIGE
POVESTI in ROMANI
SPISI ZA MLADINO

se dobi pri

"GLAS NARODA"

216 W. 18th Street New York, N. Y.

Telephone: CHELSEA 3578

POPOLEN CENIK JE PRIROČEN
V TEM LISTU VSAKI TEDEN